

Asia: VN/14758/2021

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

En osaa sanoa

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

En osaa sanoa

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

En osaa sanoa

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

En osaa sanoa

e. Muita yleisiä kommentteja:

-

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen vähähiilisyyden arviointi

-

2 § Määritelmät

-

3 § Arvioinnin kohde

-

4 § Arviointijaksojen pituudet

-

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

Energian käytön päästötiedot perustuvat kansalliseen päästötietokantaan (co2data.fi), mutta tietokannan tiedot antavat erityisesti kaukolämmön ja -jäähdytyksen päästökertoimien kehityksestä aivan väärän kuvan. Kaupunkien ja energiayhtiöiden omat hiilineutraalisuusohjelmat tähtäävät hiilineutraalisuuteen jo 2030 ja myös nykyiset päästökertoimet ovat selvästi pienempiä kuin kansallisessa päästötietokannassa on esitetty.

Päästökertoimien oikeellisuudella on oleellinen merkitys, kun arvioidaan eri vaihtoehtoja rakennuksen hiilijalanjäljen pienentämiseksi ja tuleviin raja-arvoihin pääsemiseksi. Pahimmassa tapauksessa se sulkee pois kokonaan vaihtoehtoista Suomen yleisimmän lämmitysmuodon eli kaukolämmön, vaikka kaukolämpö tarjoaa nopean ja systeemitason hiilineutraalin ratkaisun.

Kansallinen päästötietokanta (co2data.fi) antaa kaukolämmölle päästökertoimen 0,114 kg CO₂e /kWh vuodelle 2030. Monilla kaukolämpöverkoilla on jo tällä hetkellä päästökerroin 0. Vuonna 2023 suljettavan Hanasaaren kivihiililaitoksen sulkemisen jälkeen Helenin kaukolämmön päästökerroin on 0,070 kg CO₂e /kWh vuonna 2024 eli huomattavasti alempi kuin co2data.fi-tietokannan arvo vuodelle 2030. Lisäksi Helsingissä kaukojäähdytys on päästötöntä jo nyt ja kaukolämpö vuonna 2030. Helsingissä kaukolämmön päästökerroin on vuonna 2030 0,020–0,030 kg CO₂e /kWh, ja loput päästöt kompensoidaan.

Kun jo vuoden 2030 arvot ovat liian suuria, niin luonnollisesti myös seuraavien vuosikymmenten arvot ovat virheellisiä. Näistä syistä co2data.fi-tietokannan arvot on aivan välttämätöntä saada oikein ennen asetuksen voimaantuloa.

Asetuksen perustelumuiustiossa kerrotaan, että arvioinnissa voitaisiin käyttää kansallisen päästötietokannan tietojen lisäksi myös muita arviointimenetelmän mukaisia ympäristöominaisuustietoja. Kaukolämmön päästökemityksen arvioinnissa tulisivatkin co2data.fi-tietokannan lisäksi sallia paikallisten päästökertoimien käyttämistä laskennan perusteena: <https://www.klpaastolaskuri.fi/>. Kaukolämmön päästölaskuri on Paikallisvoima ry:n ja suomalaisten kaukolämpöyhtiöiden yhteishanke, jonka tarkoituksena on tarjota kaukolämpöasiakkaille sekä kaukolämmöstä kiinnostuneille toimijoille läpinäkyvä ja vertailukelpoinen kaukolämmön päästölaskuri. Päästölaskurin kehitystyön ohjausryhmässä ovat olleet mukana Suomen Ympäristökeskus, Kuntaliitto, Tilastokeskus, Energiavirasto, Motiva, Energiateollisuus ry, sekä Palveleva Kaukolämpö FinDHC ry. Kaukolämmön päästölaskurissa käytetyt parametrit ovat yhteismitallisia ja noudattavat Tilastokeskuksen virallisia menetelmiä ja parametreja. Laskuri huomioi myös päästötiedot, jotka perustuvat tarkempaan lainsäädäntöön, kuten päästökauppaan.

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

-

7 § Rakennustuotteiden valmistus

-

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

-

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

-

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

-

11 § Kuljetukset

-

12 § Työmaatoiminnot

Kiinteistökohtaisissa maalämpöratkaisuissa ja eritoten maalämpökaivojen porauksessa käytetään raskaan liikenteen ajoneuvoja ja paineilmakompressoreita. Nämä käyttävät toiminnassaan merkittävän määrän dieseliä: työmaakoneiden diesel-kulutus on noin 300 litraa/porakaivo. Työmaatoimintoihin tulisi laskea myös näiden koneiden kulutetun ostoenergian päästöt.

13 § Energian käyttö rakennuksessa

-

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

-

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

-

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

-

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

-

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

-

19 § Hiilivarasto

-

20 § Karbonatisoituminen

-

21 § Istutettava puusto

-

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

-

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

-

24 § Vähähiilisuuden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

-

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

-

Malin Kimmo
Helen Oy